

De la condemna a l'autocrítica

No crec que hagi de mostrar cap credencial per convèncer que estic als antípodes del Partit Popular. Vull la independència dels catalans i, tot i que qualsevol etiqueta emmascara les pròpies contradiccions, m'agradaria pensar que sóc a prop d'aquelles rara avis que són els liberals d'esquerres. Tampoc no crec que hagi d'argumentar gaire que, vist des d'una perspectiva nacional, em disgusta –més que no pas em preocupa– el progrés electoral que ha fet el PP.

El que ha fet i, és clar, el que previsiblement farà a les eleccions espanyoles en detriment del PSC. I és que estem parlant d'un transvasament de vot espanyolista, de classe diguem-ne popular, i que simplement ha passat d'un conservadorisme d'esquerres a un conservadorisme de dretes, sense haver de fer pràcticament cap pirueta mental. El que abans garantia el PSC, ara ho promet el PP. El canvi real, doncs, és relativament petit encara que el PSC el visqui dramàticament. Però el PSC ha tingut més de trenta anys per educar el seu electorat i, en lloc de fer-ho, s'hi ha repenjat.

Doncs bé: si m'he de posar tota aquesta cuirassa retòrica abans d'entrar en matèria, és perquè vull dir que no veig clara la pressió que s'ha estat fent aquestes dues últimes setmanes en contra de l'entrada del PP al govern de Badalona. Ningú no m'ha de convèncer que García Albiol ha recorregut a les baixes passions xenòfobes i, encara pitjor, a la mentida pura i dura per decantar el vot a favor seu. Ha manipulat sentiments i ha exacerbat la por dels que se senten més indefensos i perjudicats pels canvis socials que han caigut damunt les seves espatlles. És un candidat execrable. I, tanmateix, els vots els ha rebut de manera lliure i secreta, cosa que el fa portador d'una legitimitat política indiscutible. Si discutim la legi-

SALVADOR CARDÚS

SOCIÒLEG

timitat dels seus vots, ho hem de fer de tot el sistema electoral i, finalment, de la democràcia tal com l'hem organitzat.

És cert que si no es té la majoria absoluta de vots, no es té garantit l'accés al govern. I, en aquest sentit, em semblen fora de lloc lamentacions tan afectades com les d'Oriol Pujol, de CDC, en què assegurava en to dramàtic que ells havien patit com ningú el fet que no es deixés governar la llista més votada. Sí, noi: és quan es perd el govern, o quan no s'hi arriba, que costa més acceptar les regles de joc. Per tant, si a Badalona s'haguessin posat d'acord el PSC i CiU en un programa comú assegurant un govern estable i eficaç, ningú no hauria pogut discutir la legitimitat de la decisió.

Tampoc no sóc tan ingenu per no saber que la decisió que finalment han pres CiU i el PSC no només depenia de la perspectiva local. No puc tenir la certesa –però amb la sospita tampoc no en tinc prou– que Badalona no hagi estat moneda de canvi pel suport als pressupostos de la Generalitat. Si fos així, estariem parlant d'un tipus de pactes que ja

Hauríem de reflexionar sobre quins errors s'han comès per arribar a aquest punt favorable a les opcions xenòfobes

sabem que són habituals, però que en aquest cas particular tindrien una gravetat especial per les circumstàncies que l'envolten.

Però malgrat tot això, em sembla convenient expressar els meus dos grans dubtes sobre la voluntat d'arraconament de García Albiol. D'una banda, tinc la sospita que deixar algú fora de joc en nom d'una "tolerància zero" amb la xenofòbia –eufemisme d'una exigència d'intolerància–, generalment ha comportat la seva victimització i el reforçament electoral posterior. Des d'un punt de vista ètic potser és la posició més coherent, però atenent les conseqüències en la vida local present i futura de Badalona, potser seria pitjor el remei que la malaltia.

D'altra banda, considero que l'exclusió del partit més votat, en cap cas hauria de ser per evitar suposades "infeccions de les institucions polítiques catalanes", com s'ha dit, perquè això és tant com suposar que a Badalona hi va haver 26.890 vots contaminats i, per tant, inserbibles. I aquesta sí que és una línia roja perillosíssima, perquè trenca les regles de joc que fan del vot no pas una simple opinió discutible sinó un gest de valor polític intocable. En definitiva, que a García Albiol se'l podia haver deixat fora del govern municipal, però no per "perill d'infecció".

El que sí que hauríem fer amb urgència els analistes, científics socials i polítics que no compartim les tàctiques xenòfobes del PP és reflexionar sobre quins errors s'han comès per arribar a aquest punt. A Badalona i als municipis on la histèria xenòfoba ha anat directament a PxC. Afortunadament, també tenim experiències d'èxit com la de Lleida, on, malgrat els esquinçaments de vestidures progress per les decisions de l'alcalde Ros, electoralment s'han refredat les temptacions xenòfobes. Menys condemnes, doncs, i més anàlisis autocrítiques.